HuppelDePup

Mededelingenblad van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Jaargang 1 Nummer 3 Augustus 1994

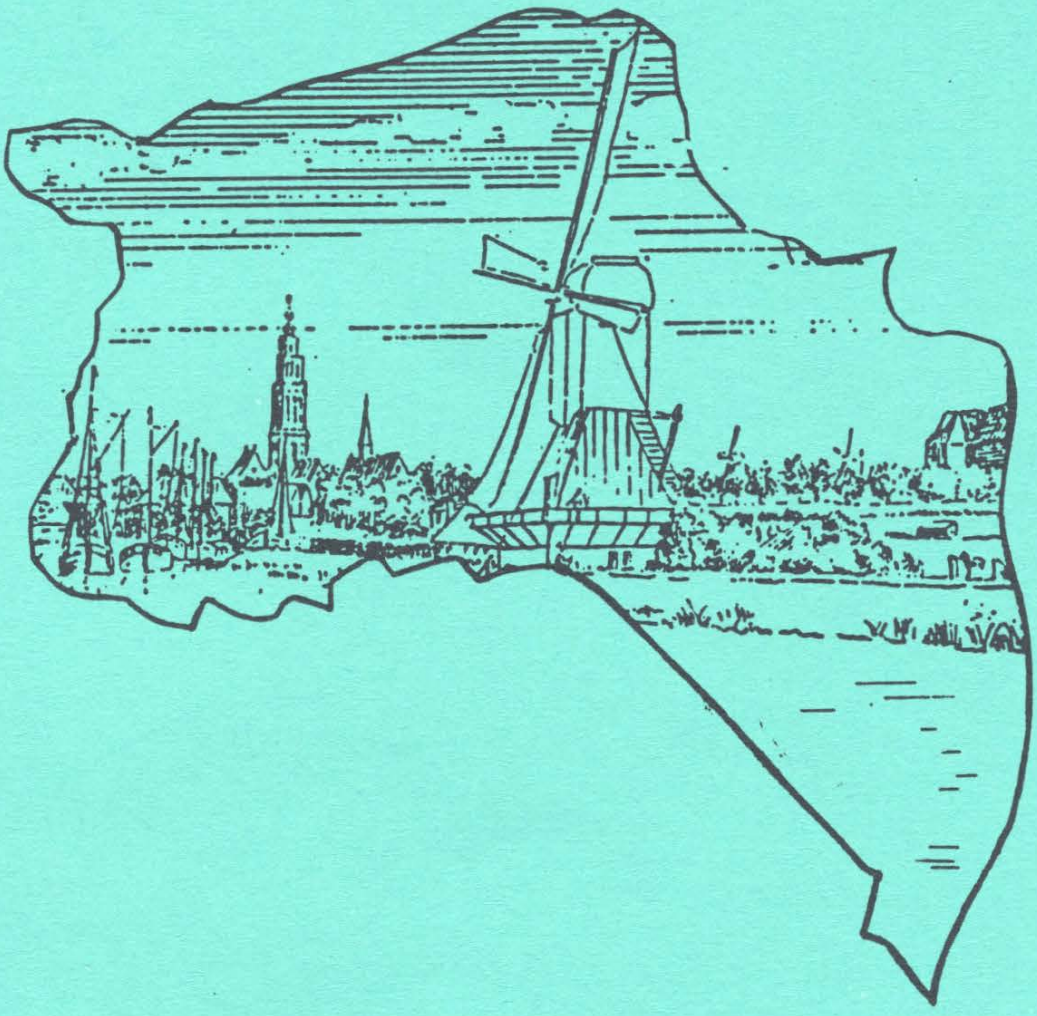

In dit nummer:

- Van de redactie
- Afdelings-programma
- Stamreeks Harens
- De knipseldienst
- De Oorlogs-gravenstichting
- Hendrika Hamstra
- Genealogisch voorstellen
- Stamreeks Kamphuis
- Kwartierstaat Toonder
- Boeken-rubriek
- Vragen en antwoorden
- en nog veel meer

ISSN-nummer: 1380-7277

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging en verschijnt 3 of 4 keer per jaar.

Abonnementsgelden

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Overige leden van de N.G.V. kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe. Hiertoe dient u zich te melden bij de landelijke ledenadministratie: NGV Postbus 976 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelings-secretaris.
Andere belangstellenden kunnen een jaarabonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van *f* 15,00 op girorekening 5563062 ten name van: N.G.V. afdeling Groningen en Noord-Drenthe te Den Ham onder vermelding van: "Abonnement HuppelDePup 1995". Abonnementen lopen per kalenderjaar. Losse nummers, voorzover voorradig, kosten *f* 6,00. Schrijvers van artikelen kunnen auteurs-exemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Redactie HuppelDePup

- J.W.H. van Campen te Roden (Drenthe)
- H.J. E. Hartog te Groningen
- C.M.W. Hessels te Noordhorn
- M.J. IJzerman te Den Ham
- E.J. van der Laan te Leens
- A.K. Oudman te Stiens (Friesland)
- A. Veldhuis te Veenwouden (Friesland)

Algemeen redactieadres

C.M.W. Hessels, Prof. van Giffenweg 10, 9804 RV Noordhorn

Redactieadres voor genealogische stukken

H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen

Redactie-adres voor de 'vragen en antwoorden' rubriek

M.J. IJzerman, Sietse Veldstraweg 27, 9833 TA Den Ham

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer van HuppelDePup dient uiterlijk begin november 1994 aan één van de bovengenoemde adressen toegestuurd te zijn.

Enige regels voor kopij:

- Het spreekt vanzelf dat deze grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen en Noord-Drenthe,
- Kwartierstaten, genealogieën, stamreeksen allen met gegevens vóór 1900.
- Bij voorkeur insturen op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt,
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup. Dit om iedereen de kans te geven aan dit blad mee te werken,
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen zo veel mogelijk. in samenspraak met de schrijver van het artikel. Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie en afhankelijk van de beoogde verscheidenheid aan artikelen.

Gebruik van gegevens uit dit blad, alleen met bronvermelding.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDepup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De afd.-secretaris, C.M.W. Hessels tel.: 05940-2205, zal u graag alle informatie verstrekken.
Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Bij de voorplaat

De Stad gezien van de noord-zijde naar C. Pronk anno 1730. Uit het boek: 'Oud-Groningen Stad en Lande' door C.H. Peters.

Van de redactie

In HuppelDePup jrg. 1, nr. 1 deed ir. A. Daae, voorzitter van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de NGV een oproep aan u allen om genealogische gegevens ter publikatie aan te bieden.
Zijn oproep bleef gelukkig niet onbeantwoord. Verschillende leden hebben hun bijdrage ingezonden, zodat de portefeuille redelijk is gevuld. Daarvoor onze dank.
Willen we de voortzetting van HuppelDePup echter waarborgen, dan zijn uw bijdragen ook in de nabije toekomst onontbeerlijk.
Immers HuppelDePup is een blad voor en door abonnees.
We hopen dan ook dat u eens in de pen wil klimmen om uw kwartierstaat, genealogie, parenteel of artikel in te sturen.

Een nieuwe naamgeving voor ons afdelingsblad houdt de gemoederen nog steeds bezig. In aflevering nr. 2, jrg 1 heeft u een overzicht van voorgestelde namen kunnen lezen.
Inmiddels zijn nog enige suggesties ontvangen, te weten:
T.J. Oostergo uit Groningen: Gens Gronique, Gens Ommeland, Gens Wadt-tot-Veenen, GroNoDrenther, Gronoloog, Gronomeeter, Hondsruggespraak, Raandgeburen en Raandgebeuren.
C.M.W. Hessels te Noordhorn: GroNDiek, GroNDique.
J.W. Snoeck uit Bellingwolde: Onze Familie.
Jurrie Roossien, beeldhouwer te De Poffert onder Den Horn: GRONDING.

W. Haan uit Grootegast: De Wortelstok. Bijgaande tekening willen we u niet onthouden.
De redactie zou het op prijs stellen uw mening over de voorgestelde namen te horen. De respons was tot dusver gering.
U kunt tot **uiterlijk 15 oktober a.s.** met nieuwe namen komen. Daarna zal de redactie in overleg met het bestuur haar standpunt bepalen en daarvan mededeling doen, waarmee de discussie rond de naamgeving zal worden afgerond.

De pagina-nummering in HuppelDePup jaargang 1, nummer 2 (blz 1 t/m 24) is niet correct. De juiste nummering moet zijn blz 21 t/m 44. Wilt u s.v.p zelf deze verbetering aanbrengen. Dan voorkomen we misverstanden bij de index, die u als bijlage zult ontvangen bij jaargang 2, nummer 1.
Onze excuses voor het ongerief.

De redactie

Genealogisch voorstellen

door J. van Campen

Elzo (Ed) Harmannus Kamphuis, lidnummer 111035

Hij is 50 jaar, gehuwd, een kind en woonachtig te Woerden.
Is geboren te Gieten en heeft groningse (voor)ouders. Zijn familie komt uit Groningen, Hoogezand-Sappemeer en Veendam.
Om beter de genealogische ontwikkelingen en publikaties in Stad en Ommelanden te kunnen volgen, heeft hij gekozen voor een 'bijkomend lidmaatschap' van de NGV afdeling Groningen en Noord-Drenthe. Hij werkt aan een Kamphuis-genealogie.
Zijn functie is projectleider dienstregeling en treinsamenstelling bij de NS.
Hobbies: fietsen, lezen, diverse sporten (passief).

Willem Jan Nuismer, lidnummer 117448

Hij is 43 jaar, gehuwd en woont te IJmuiden. Doet onderzoek naar zijn groningse voorouders met de familienamen Nuismer en Bolland. Tevens heeft hij interesse in de geschiedenis van zowel het Westerkwartier als het Oldambt.
Is werkzaam als verpleegkundig divisie manager in een verpleeghuis te Haarlem.
Hobbies: lezen en denksport

M. (Thijs) J. IJzerman, lidnummer 111782

Hij is 40 jaar, ongehuwd en woont op 'Piloursema' in Den Ham.
Is penningmeester van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de NGV en redactielid van HuppelDePup.
Doet onderzoek naar de familienamen IJzerman, Cooke, Beekman, Boerhave, Graichen, Grim(m) en Jong.
Is werkzoekende naar de functie van gemeentelijk milieu-ambtenaar.
Hobbies: monumentenzorg en -politiek; cistercienzer kloosters.

Henk J. E. Hartog, lidnummer 111743

Hij is 43 jaar, ongehuwd en woonachtig te Groningen.
Is bestuurslid van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de NGV en lid van de redactie van HuppelDePup.
Doet onderzoek naar families in Zuid-Oost Groningen voor 1800.
Tevens speurt hij naar tamelijk onbekende genealogische bronnen.
Werkte als econometrist. Hobbies: computers, diverse sporten (passief).

Afdelings-Programma

Opgelet: De zalen zijn reeds een half uur voor aanvang van de lezing toegankelijk. Zo bestaat er gelegenheid voor het onderhouden van contacten en het raadplegen van de gegevens van de contact- en knipseldienst..

***Woensdag* 12 oktober 1994**
Plaats: *Het Tehuis*, Lutkenieuwstraat 13 (bij A-Kerkhof NZ), zaal op begane grond, te Groningen (parkeerplaats Westerhaven).
Aanvang: 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).
Lezing door Dhr. A.L. Hempenius, archivaris van het waterschap Hunsinga, met als titel: *Waterschapsarchieven, een secundaire bron voor genealogen.* Naast de veel geraadpleegde archiefbronnen als DTB-boeken en burgerlijke stand zijn er vele archiefbronnen die niet of nauwelijks geraadpleegd worden, terwijl ze mogelijk zeer waardevolle informatie kunnen opleveren. De waterschapsarchieven zijn zo'n bron. Dhr. Hempenius zal ons een en ander vertellen over deze archieven en de mogelijke betekenis voor genealogen.

***Zaterdag* 12 november 1994**
Plaats: *C.J.M.V. gebouw*, Spilsluizen NZ 9 te Groningen (vlakbij de parkeerplaats op de Ossenmarkt), zaal op begane grond
Aanvang: 13.00 uur (zaal open 12.30 uur).
Informatiemiddag Genealogie en Computers. Op deze middag kan men kennis maken met de verschillende mogelijkheden van de computer voor de genealogie-beoefening. Van de volgende genealogie-programma's zijn demonstraties toegezegd: Gens Data, Pro-Gen, Haza-Data, PAF en Familie-geschiedenis. De rapporten van de Software Evaluatie-commissie van de afdeling Computergenealogie zullen ter inzage liggen en van ieder programma zal een documentatiemap aanwezig zijn. Getracht wordt ook andere toepassingen te demonstreren.

***Dinsdag* 13 december 1994**
Plaats: *Het Tehuis*, Lutkenieuwstraat 13 (bij A-Kerkhof NZ), zaal op begane grond, te Groningen (parkeerplaats Westerhaven).
Aanvang: 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).
Lezing door *Dhr. J.J. Hoogstins* van RijksArchief Groningen over: H*et bewaren en gebruiken van foto's.* Foto's en andere 'plaatjes' vormen een zeer welkome aanvulling voor elke familie-geschiedenis. Dhr. Hoogstins zal ons e.e.a. vertellen over o.a. de mogelijkheden van het RijksArchief in deze en waar we op moeten letten bij het samenstellen van ons eigen foto-archief, zowel wat betreft opzet, inhoud en onderhoud.

Reserveert u ook al vast donderdag-avond 26 januari 1995 (contact-avond) en woensdag-avond 22 februari 1995 (ALV met 10-minuten-praatjes).

Agenda

22 sept.: van 11.00 - 17.00 uur extra openstelling NGV Verenigings-centrum in Naarden, Adriaan Dortsplein 3A
24 sept.: Vooroudermarkt Meppel 1994: Genealogische en historische contactdag in Schouwburg Ogterop in Meppel
15 okt.: Fryske Akademy, fragen & gelegenhyt ta útwekseljen fan gegevens, fragen kinne oant 24 sept. yntsjinne wurde, info: 058-131414
22 okt.: Afd. Friesland, lezing door Dhr. IJzerman over "Genealogie en Streekgeschiedenis", info: 058-660586
5 nov.: 7e Landelijke Genealogische Computerdag 1994 in De Reehorst te Ede, info: Afdeling ComputerGenealogie 030-282530
10 nov.: van 11.00 - 17.00 uur extra openstelling NGV Verenigings-centrum in Naarden, Adriaan Dortsplein 3A
12 nov.: Jaarlijkse contactmiddag van de vereniging "Stad en Lande" te Baflo, info: 050-127347
19 nov.: Afd. Friesland, lezing door Dhr. Adriaensen over "Identificatie-perikelen bij het genealogisch onderzoek", info: 058-660586
26 nov.: Fryske Akademy, komt Genealogysk Jierboek 1994 út, info: 058-131414
10 dec.: Afd. Friesland: contactmiddag, info: 058-660586

Voor u geknipt ! Geknipt voor u ?

Enige aanwijzingen voor (toekomstige) medewerk(st)ers van de knipseldienst
door Dhr. Renssen

Tijdens de contactavond van de afdeling en de daaropvolgende bijeenkomst is de totale collectie kranteknipsels van familie-advertenties op alfabet te raadplegen geweest. Daar is gebleken dat deze in een grote behoefte voorziet; velen hebben die avonden van bepaalde familienamen nieuwe gegevens kunnen noteren.
Voordat de dozen met kranteknipsels naar het verenigingscentrum in Naarden verhuizen, willen we, om alle afdelingsleden in de gelegenheid te stellen hun relevante gegevens te noteren, tot het einde van het jaar de lokale collectie nog verder uitbreiden en grotendeels op naam gesorteerd voor de leden beschikbaar houden. Op de afdelingsavonden kan men deze dan raadplegen. Dit betekent wel dat meer leden dan tot dusverre hun medewerking aan dit project dienen te verlenen, willen we inderdaad dat doel bereiken.
Hiertoe behoeft men niet beslist een familieadvertentiepagina uit een bepaald regio- of streekblad te scheuren en op gezette tijden aan de dienst te

ADVERTENTIE

POSTMA
Veilinghuis

BOEKEN/PRENTEN VEILING 8

Kinderboeken (o.a. collectie Rie Cramer, 1e druk Afke's tiental, AB-boekjes, oude strips, etc) - Kunst - toegepaste kunst (grote collectie boeken m.b.t. aardewerk, glas, meubels, zilver etc.) - geschiedenis - literatuur (manuscript van nooit uitgegeven gedicht van Hendrik De Vries) - boekwetenschap - natuur - landen/volken - antiquarische boeken - ansichtkaarten - posters - grafiek - etc.

Veiling:
Maandag 26 en Dinsdag 27 September 1994.

Kijkdagen:
Donderdag 22 september t/m zondag 25 september
dagelijks van 11.00 - 18.00 uur

Veiling en kijkdagen worden gehouden in:
Centrum Albion
Noorderhaven 25
Groningen

Een veilingcatalogus kunt u telefonisch aanvragen bij ons veilinghuis of maak *f* 7,50 over op giro 340621 t.n.v. Veilinghuis G. Postma, o.v.v. catalogus veiling 8.

Veilinghuis G. Postma
Oude Kijk in 't Jatstraat 59, 9712 EC Groningen
Telefoon 050-189725 Fax 050-189321 Postbank 340621
Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nr. 50809

overhandigen, men kan ook op andere wijze de dienst zeer behulpzaam zijn. We noemen hier slechts een aantal hulptaken als: uitknippen - op alfabet van eerste letter sorteren - op naam sorteren, allemaal individuele taken die men thuis kan doen in verloren uurtjes. U verlicht daarmede het werk van de dienst zeer en u en uw medeleden hebben daar directe baat bij. **Helpt u mee !**

Veelal krijgt de knipseldienst de familieadvertenties van de kranten als volledige pagina uitgescheurd in pakken of rollen aangereikt. Dit is de eenvoudigste vorm van medewerking die, hoe waardevol ook, nog een boel werk overlaat aan anderen. Om een voorbeeld te geven zijn er op dit moment nog pakken advertentiepagina's uit kranten van 1992 waar nog alles mee gebeuren moet om deze enigszins bruikbaar te doen zijn voor raadpleging. Een dringend verzoek derhalve aan de inzenders: wilt u zo mogelijk die kranten die volledig volle pagina's met familieadvertenties kennen, deze althans verticaal in stroken knippen met onder elkaar geplaatste annonces. Dit geeft al een besparing van werk, omdat stroken met advertenties gemakkelijker te hanteren zijn dan hele pagina's.

Voor diegenen, die bereid zijn de advertenties individueel uit te knippen, zijn hierbij de volgende richtlijnen: (de dienst heeft kranten beschikbaar)

1. Het gaat in principe om **familiegegevens**, derhalve kunt u b.v. rouw-advertenties laten vervallen:
   a. die geplaatst zijn door buren, vrienden e.d.
   b. die geplaatst zijn door sport & ontspanningsclubs, politieke partij e.d., behalve als de betrokkene bestuurs- of erelid was,
   c. die geplaatst zijn door de personeelsvereniging, bedrijfsraad, e.d. als **ook** de directie van de instelling een advertentie plaatst.
   d. die geen datum vermelden en deze ook niet via een andere advertentie te traceren is. Aan courantendatum hebben we niets.
   e. die geen familienaam vermelden, maar bv alleen een voornaam. bv "pake" in 't Fries (komt veel voor bij leeftijd- en huwelijks-jubilea)
   f. aanvangsgedichten/bijbelteksten bij lange advertenties wegknippen.
2. Het knippen dient **langs de randjes** te gebeuren en niet met stukken wit of gekartelde randjes er om heen. Deze moeten anders stuk voor stuk worden bijgeknipt hetgeen erg veel tijd neemt.
3. De courant waaruit de advertenties komen is alleen van belang voor de knipseldienst zelf, niet voor diegene die deze later voor familiegegevens benut. Daarom hoeft dit niet op of om de advertentie geschreven te worden. **Wel** moet het duidelijk zijn waar de betrokkene overleden / geboren is. Sommige streekbladen vinden dit zo vanzelf sprekend dat ze de plaats niet noemen. Oppassen dus!
4. Veel inzenders die 'voorknippen' laten de advertenties die betrekking hebben op **dezelfde persoon** aan elkaar zitten. Mijn dringend verzoek dit

niet te doen. Voor opberging en sortering tussen vele andere advertenties, soms ook uit andere kranten, van dezelfde persoon, kan niet gewerkt worden met twee of meer advertenties aan elkaar.
Ook hier moet nu helaas erg veel tijd gestoken worden in het losknippen.

5. Nog beter is het als de knip(st)er de uitgeknipte advertenties voorsor-teert op :
   a. eerste letter van de achternaam, of (en dat scheelt ook veel werk),
   b. eerste twee letters van de achternaam.

Dan pas kan de zending snel in het grote bestand worden ingevoegd, c.q. op familienaam worden opgeborgen en.....
dit is toch uiteindelijk ons doel voor genealogische raadpleging!

Excursie Den Haag - Elburg

De jaarlijkse excursie stond dit jaar gepland op 23 april, met als reisdoel het Algemeen Rijksarchief in Den Haag met daarna een stadswandeling en etentje in Elburg. De belangstelling hiervoor was zo gering (25 personen), dat het financieel niet verantwoord was dit door te laten gaan. Gelukkig reageerden de door het bestuur afgebelde mensen begripsvol en vond men het niet alleen jammer voor henzelf, maar ook voor de excursieleiders, die toch elk jaar weer veel werk ervan hebben. Omdat het al de tweede keer is dat er niet echt veel animo voor het uitstapje is, vraagt het bestuur zich af waarom er niet meer belangstelling is. Heeft men teveel andere dingen? Is het reisdoel te ver of niet interessant? Is het te duur? Of is de tijd niet geschikt? Graag hadden wij op deze vragen een antwoord, zodat ook wij weten of het de moeite waard is weer zo'n evenement te organiseren.

Beginnersavond genealogie.

Viel de belangstelling voor de excursie tegen, de voor de beginners georganiseerde avond op 25 april op het Gemeentearchief in Groningen overtrof alle verwachtingen. Hadden we een 20 mensen verwacht, er kwamen er meer dan 40. Na de inleiding door de heer Oldenhuis moest iedereen door hem gemaakte opdrachten uitvoeren, zodat men de meest gangbare bronnen onder ogen kreeg.
Het begin daarvan verliep wat rommelig, maar toen men eenmaal aan het werk was konden de meer ervaren begeleiders het goed aan. Een woord van dank aan mevrouw Poortinga, die gekomen was in de hoop nog wat te leren, maar nu de "leerlingen" behulpzaam was. Om half 11 konden we terugzien op een zeer geslaagde avond.

Stamreeks Harens

R. Harens, Herikebrink 97, 7544 ET Enschede

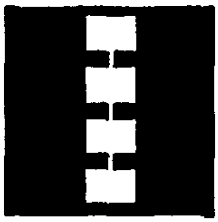

I **Lambertus Harens** (vader van de inzender), geb. Zuidwolde (Dr.) 21-4-1891, veehouder, overl. Den Ham (Gr.) 20-7-1966; tr. Aduard 26-3-1920 met Gosina Kamp, geb. Den Ham 15-6-1893, overl. Groningen 3-12-1984, dr. van Thomas Kamp en Geertruida Katharina Groenendal.

II **Pieter Harens**, geb. Zuidwolde (Dr.) 22-9-1865, overl. Sappemeer 7-1-1949; tr. Zuidwolde (Dr.) 10-9-1887 met Roelofje Drogt, geb. Westerveld onder Zuidwolde 8-6-1868, overl. Groningen 30-5-1954, dr. van Lambert Drogt en Aaltje Bakker. Zij vertrokken eind april 1918 vanuit Zuidwolde naar Den Ham.

III **Karel Harens**, geb. Zuidwolde (Dr.) 18-12-1833, schoenmaker, overl. Zuidwolde 27-5-1911; tr. Zuidwolde 4-4-1863 met Hendrikje Bolling, geb. Zuidwolde 25-7-1843, overl. aldaar 25-5-1911.

IV **Peter Karels Harens**, geb. Ommen 20-3-1795, overl. Zuidwolde 20-5-1861; tr. Zuidwolde 3-11-1833 met Margje Jans Wever, geb. Ommerschans 2-6-1816, overl. Zuidwolde 25-7-1885.

V **Carel Willem Harens**, geb. Zuidwolde, landbouwer (keuter), overl. Ommen voor 1806; tr. (1) tussen 1775 en 1780 met Geesje Albert Schutten en tr. (2) Ruinen 26-10-1783 met Hilligje Alberts Bouwknegt, geb. Dwingeloo 22-4-1756, overl. Zuidwolde 8-10-1831.
Tussen 1783 en 1796 is hij nogal actief in onroerend goed transacties.

VI **Haro Peter Harens**, geb. Groningen 15-8-1697, predikant te Zuidwolde (Dr.), overl. Zuidwolde 26-1-1772; tr. met Johanna Bruis Davenschot, overl. Hoogeveen 14-10-1796.
Ds. Harens werd op 21-10-1725 beroepen te Zuidwolde en heeft de hervormde gemeente aldaar tot zijn overlijden gediend.

VII **Herman Harens**, ged. Groningen (Martinikerk) 5-10-1656, bode ordinaris van het Gewestelijk Bestuur Groningen, overl. te Groningen; tr. Groningen 8-5-1691 met Hillegonda van der Veen, geb. Meppel, overl. te Groningen.

VIII **Jan Hermans**, van Groningen; tr. Helena Peters, van Groningen

Werken over de grens (excursie naar Lingen op 12-3-1994).

door Menno de Lange

De excursie op 12 maart 1994 naar het Emslandmuseum in Lingen, die door de vijf noordelijke NGV-afdelingen werd georganiseerd was een groot succes. Aanleiding was de tentoonstelling "Werken over de grens", die ook op een aantal plaatsen in Nederland te zien is geweest. Uit onze afdeling had zich een tiental belangstellenden aangemeld. In de andere afdelingen bleek de belangstelling even groot en zodoende was het een gezelschap van 50 à 60 personen, dat zich om half elf 's ochtends verzamelde in het Calvinhaus in Lingen. Het gezelschap kreeg een drietal lezingen te horen en bracht een bezoek aan de tentoonstelling in het museum. Dr. A. Eyink, directeur van het museum, schetste in het kort de historie van het graafschap Lingen en speciaal de betrekkingen met Nederland (het graafschap was in de 17e eeuw afwisselend Spaans en Nederlands grondgebied, deze periode wordt in Lingen dan ook aangeduid als de 'Oranische Zeit'). Ir. Walter Tenfelde, een autoriteit op het gebied van de genealogiebeoefening in dit gebied, toonde vervolgens met diverse voorbeelden aan dat tot na 1800 Nederlanders uit de betere kringen in de kerk van Lingen hun huwelijk lieten inzegenen. Een spreker uit Münster belichtte vervolgens het eigenlijke onderwerp van deze dag: de Hollandgängerei. De redenen waarom veel Duitsers in de zomermaanden hun vaderland tijdelijk verlieten en de omstandigheden waaronder zij in Nederland hun werk moesten doen, kwamen hierin uitvoerig aan de orde.
Tussen de middag werd gezamenlijk een warme maaltijd genuttigd in een nabijgelegen restaurant en direct daarna volgde een korte wandeling door het stadscentrum.
Tegen vijf uur vertrok iedereen weer naar huis. We konden terugkijken op een uitstekend georganiseerde dag.

Een belangrijke bron voor genealogische informatie

door F. Renssen

Naar aanleiding van een 10-minuten praatje op 24 februari 1994, aangevuld met enkele aantekeningen van Dhr. M. de Lange:

Niet zo bekende bronnen van informatie zijn altijd een dankbaar onderwerp voor een z.g. 10-minuten praatje.
Zo'n bron is b.v. de **Oorlogsgravenstichting**, opgericht in 1946 in navolging van de, toen nog, Imperial War Graves Commission.
Deze laatste dateert reeds vanaf de eerste wereldoorlog en had en heeft tot doel overal in de wereld waar gevechten zijn geleverd de gesneuvelde militairen op speciale begraafplaatsen bijeen te brengen en deze grafvelden

Werken over de grens (excursie naar Lingen op 12-3-1994).

door Menno de Lange

De excursie op 12 maart 1994 naar het Emslandmuseum in Lingen, die door de vijf noordelijke NGV-afdelingen werd georganiseerd was een groot succes. Aanleiding was de tentoonstelling "Werken over de grens", die ook op een aantal plaatsen in Nederland te zien is geweest. Uit onze afdeling had zich een tiental belangstellenden aangemeld. In de andere afdelingen bleek de belangstelling even groot en zodoende was het een gezelschap van 50 à 60 personen, dat zich om half elf 's ochtends verzamelde in het Calvinhaus in Lingen. Het gezelschap kreeg een drietal lezingen te horen en bracht een bezoek aan de tentoonstelling in het museum. Dr. A. Eyink, directeur van het museum, schetste in het kort de historie van het graafschap Lingen en speciaal de betrekkingen met Nederland (het graafschap was in de 17e eeuw afwisselend Spaans en Nederlands grondgebied, deze periode wordt in Lingen dan ook aangeduid als de 'Oranische Zeit'). Ir. Walter Tenfelde, een autoriteit op het gebied van de genealogiebeoefening in dit gebied, toonde vervolgens met diverse voorbeelden aan dat tot na 1800 Nederlanders uit de betere kringen in de kerk van Lingen hun huwelijk lieten inzegenen. Een spreker uit Münster belichtte vervolgens het eigenlijke onderwerp van deze dag: de Hollandgängerei. De redenen waarom veel Duitsers in de zomermaanden hun vaderland tijdelijk verlieten en de omstandigheden waaronder zij in Nederland hun werk moesten doen, kwamen hierin uitvoerig aan de orde.
Tussen de middag werd gezamenlijk een warme maaltijd genuttigd in een nabijgelegen restaurant en direct daarna volgde een korte wandeling door het stadscentrum.
Tegen vijf uur vertrok iedereen weer naar huis. We konden terugkijken op een uitstekend georganiseerde dag.

Een belangrijke bron voor genealogische informatie

door F. Renssen

Naar aanleiding van een 10-minuten praatje op 24 februari 1994, aangevuld met enkele aantekeningen van Dhr. M. de Lange:

Niet zo bekende bronnen van informatie zijn altijd een dankbaar onderwerp voor een z.g. 10-minuten praatje.
Zo'n bron is b.v. de **Oorlogsgravenstichting**, opgericht in 1946 in navolging van de, toen nog, Imperial War Graves Commission.
Deze laatste dateert reeds vanaf de eerste wereldoorlog en had en heeft tot doel overal in de wereld waar gevechten zijn geleverd de gesneuvelde militairen op speciale begraafplaatsen bijeen te brengen en deze grafvelden

goed te onderhouden. Dit betreft in het bijzonder de gesneuvelde Engelse militairen. Engeland en Schotland huldigen de opvatting dat gesneuvelde en aan hun oorlogswonden overleden militairen daar begraven dienen te worden, waar zij de dood vonden.Van herpatriëring is daarbij geen sprake. Anders is de opvatting van de American Wargrave Committee. Deze laat de keuze aan de nabestaanden of men de gesneuvelde militair in eigen woonstreek of ter plaatse van de oorlogshandeling wil doen rusten. Waren er oorspronkelijk b.v. op de grote Amerikaanse oorlogsbegraafplaats in Margraten in Limburg 17.742 graven te vinden, naast 1000 graven van andere geallieerde militairen en 3000 Duitse militaire graven, na de repatriëringsactie in overleg met nabestaanden is het huidige aantal Amerikaanse graven nog 8301.
Veel Duitse gesneuvelde soldaten zijn ook gerepatrieerd, maar op de Duitse militaire begraafplaats IJsselstein in de gemeente Venray liggen ruim 31.500 soldaten uit de tweede- en 85 uit de eerste wereldoorlog.
Het Canadese uitgangspunt is weer anders. Zo hebben de Canadezen geen begraafplaatsen in Duitsland en hebben ze na de oorlog al hun doden samengebracht op drie erevelden in Nederland: Holten met 1400, Groesbeek met ruim 2600 en Bergen op Zoom met ruim 1100 graven. Alleen de bemanningen van neergeschoten vliegtuigen liggen meestal begraven op de lokale begraafplaatsen in de nabijheid van de 'crash'.

Om terug te komen op de graven van Nederlandse militairen, verzetsstrijders en politieke gevangenen, deze zijn gelokaliseerd op: de Grebbeberg, waar 750 doden liggen, Rotterdam (114), Den Haag (164), Dordrecht (73) en Utrecht (50). Een bijzonder ereveld is dat te Loenen op de Veluwe. Hier zijn 3200 graven bijeengebracht.
Bij de ingang van al deze militaire dodenakkers zijn registers te vinden waar de gesneuvelden in vermeld staan. Wellicht wat veel gevraagd van de genealoog om al die terreinen te bezoeken om de registers in te zien of daar misschien een 'zoek' geraakt familielid is te vinden.
Daarom is het van belang hier te berichten dat bij de **Nederlandse Gravendienst,** gevestigd **Bankaplein 5** te **'s-Gravenhage (tel. 070-541300)** een na de oorlog moeizaam opgebouwd archief ligt van 180.000 kaarten met gegevens van onder oorlogsomstandigheden omgekomen Nederlanders, militairen en burgerslachtoffers, waaronder ook b.v. ruim 100.000 joodse Nederlanders die in concentratiekampen omkwamen. Van 55.000 slachtoffers is de exacte lokalisatie van het graf bekend (op erevelden in Nederland, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Noorwegen, Engeland en Indonesië).

Een bron om niet te vergeten als men zoekt naar in de oorlog vermiste personen. Inlichtingen worden u door deze stichting gaarne verstrekt.

Hoe Hendrika Hamstra Henriëtta Cramer werd

door Dhr. A. Daae

In februari 1993 kreeg ik een brief uit Chicago, die gericht was aan het Consulentschap voor de heraldiek in de provincie Groningen, van iemand met een onverbloemd groningse naam: David A. Hoogakker. Zoals vele Amerikanen van Europese afkomst had David Hoogakker weliswaar geen heimwee doch een gezonde interesse naar zijn voorouders in het land van herkomst. Behalve dat zijn eigen naam nederlands is, wist de heer Hoogakker dat zijn grootmoeder, Henriëtta Cramer, uit de provincie Groningen kwam, waar zij 22 januari 1891 werd geboren. De overgrootmoeder, Henriëtta Cramer's moeder, heette Angie Hamstra. Haar vader was Arnold Cramer, die overleed in 1890 of 1891, Henriëtta's geboortejaar! Tot zover de informatie van David Hoogakker die nu het spoor bijster was en hulp inriep van een goed bekend staande, groningse instantie.

Met behulp van de heer H. Hartog, medebestuurslid van de Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen en Noord-Drenthe, kon het raadsel verder worden opgelost.
In de doop- en trouwboeken in het Rijksarchief te Groningen bleek een huwelijk tussen Arnold Cramer en Angie Hamstra niet te vinden; wel een huwelijk tussen Aldert Kremer en Antje Hamstra op 14 april 1877, gesloten te Ulrum.
Deze Aldert Kremer werd geboren te Feerwerd, gemeente Ezinge, op 24 september 1849 als zoon van Roelfs Jacobs Kremer en Jantje Alderts Hoeksema. Beiden waren in 1877 al overleden; de vader op 3 augustus 1852 te Garnwerd, de moeder op 18 april 1875 te Feerwerd.
Aldert Kremer was ten tijde van zijn huwelijk boerenknecht te Vierhuizen in de gemeente Ulrum. Antje Hamstra was geboren te Burum in de provincie Friesland op 13 september 1852. Zij was dienstmeid te Vierhuizen. Zij was de dochter van Sijtze Harms Hamstra en Hendrika Ekkes Helmus, in 1877 dagloners te Vierhuizen. Uit het huwelijk van Aldert Kremer en Antje Hamstra zijn drie kinderen geboren: Sietse in 1879, Roelf in 1883 en Jan in 1887. Aldert Kremer overlijdt op 1 juni 1888.

Waar was Henriëtta ? Zoeken op de achternaam van de moeder (Hamstra) leverde de oplossing. Volgens de geboorteakte, Gemeente Ulrum, 1891, No 8 werd aangifte gedaan van de geboorte van Hendrika Hamstra te Vierhuizen op 22 januari 1891. Zij was dochter van Antje Hamstra, dagloner te Vierhuizen, de vader was onbekend !
De geboortedatum van deze Hendrika Hamstra is dezelfde als van Henriëtta Cramer, 22 januari 1891. In hetzelfde jaar was, volgens de amerikaanse gegevens, de vader overleden. Hij overleed echter al in 1888.

De conclusie lag duidelijk voor de hand: de familie wilde een goede start maken in hun nieuwe vaderland. Hendrika was al ingelijfd bij de familie Kremer, die zich nu een wat meer amerikaanse naam hadden aangemeten en zich Cramer of Kramer i.p.v. Kremer noemden. De vader, Arnold, in werkelijkheid Aldert geheten, liet men dus fatsoenshalve overlijden rond het geboortejaar van Henriëtta: wat scheelt nu een paar jaar op een mensenleven?
Moeder Antje ging verder door het leven in Amerika als Angie. Haar inzet en ondernemingsgeest zag zij beloond toen haar dochter als Henriëtta Cramer in het huwelijk trad met een andere amerikaanse Nederlander, wiens naam Hoogakker luidde, en de grootvader is van David A. Hoogakker.

Eindelijk !

1753 den 1e Maij heeft Derk Bronkhorst man van dese Olimpia Jurriens (die nu overleden is) en die haar man reeds voor vijftien jaaren malitieus verlaten had, uijt dankbaarheijd dat de Heere hem van haar verlost had, en uijt consideratie dat de diaconie haar sedert eenigen tijd had gesubsidieerd, aan deselve gegeven vijf en twintig gulden, dienende deselve tot extinctie van de Pretensien die de Diaconie uijt hoofde van dit versterf tegens hem formeerde.

Bron: Gem. Archief Groningen, Archief Diaconie Hervormde Kerk, inventaris nummer 261, 3e kluft

Aanvullingen / Verbeteringen / Vragen

Reacties op de kwartierstaat Nienhuis (zie HuppelDePup 1994 nr. 2 blz.36)

G. van der Molen-Duyster, Merwedekade 147, 3522 JB Utrecht:
Tussen mijn genealogische aantekeningen vond ik een Cornelis Jan van der Molen, die mogelijk dezelfde is als vermeld onder nummer 52. Hij is niet te Dokkum geboren, maar te Kollum op 30 april 1804 als zoon van Jan Klazes (van der Molen) en Doetje Kornelis (de Vries), die op 17-5-1801 te Kollum trouwden. Uit dit huwelijk werden acht kinderen geboren: Cornelis, Pieter (2x), Baukje (2x), Harmke, Klaas en Janke.

Jan Klazes was arbeider te Kollum en is daar op 7 juni 1776 geboren (gedoopt 30 juni) als oudste kind van Klaas Jans en Baukjen Pytters; hij overleed te Kollum 21 december 1848. Het beroep van Klaas Jans was molenmaker. De naamsaanneming in 1811 te Kollum geschiedde door moeder Baukje Pytters. Doetje Kornelis is (waarschijnlijk in 1782) in Oudwoude geboren.

P.J. Delies, Jac. v. Ruijsdaelstraat 38, 9718 SG Groningen:

58. Jan Filippes Elivelt, militair, ged. Sappemeer 31-7-1808 tr. Scheemda 10-4-1834
59. Elisabeth Jans Reer, geb./ged. Westerlee 12/17-2-1805, arbeidster

116. Filippus Jans Elivelt, kleermaker, overl. voor 10-4-1834; tr.
117. Susanna Louis Alons
118. Jan Geerts Reer, geb. ws. Oude Pekela ca. 1772, overl. Westerlee 19-11-1860, arbeider; tr. Westerlee 2-1-1803
119. Aaltje Jans Bont, van Veendam, geb. ca. 1772, overl. Westerlee 20-2-1840, dr. Jan Harms Bont, schipper en Geertje Hindriks Bruins.

Wie kent het voorgeslacht van de hierboven vermelde nummers 118 en 119? De geboorte van beiden heb ik niet kunnen vinden.

J.P. Landman, Winschoterdiep 16, 9636 AG Zuidbroek:

58. Jan Filippus Elevelt, geb. Kleinemeer 18-8-1808, overl. aldaar 13-1-1878; tr. (2) 1850 met Engeltje Tjerks, geb. Sappemeer 30-10-1815, overl. Kleinemeer 30-11-1870, dr. van Sijtze Tjerks en Willemtje Pieters Kliphuis.

116. Filippus Jans Elevelt, tr.
117. Susanna Louis Alons, ged. Sappemeer 19-9-1779 (bij huwelijk van haar ouders)

Zie verder genealogie Alons en het boek Rond Veenborg en Hooghout - kleine historie van Hoogezand en Sappemeer door J.J. Smedes (blz. 96).

Stamreeks Kamphuis

door Ed Kamphuis te Woerden

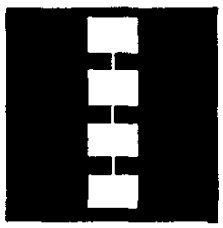

I **Harm Hindriks Camphuijs**, geb. Noordbroek 1742, winkelier, overl. Sappemeer 5-5-1816, tr.(1) Sappemeer 16-4-1763 Jeltje Ottes, wed. van (tr Groningen 20-8-1752) Jan Abrahams ten Cate, geb. Sappemeer 1730, overl./begr. Sappemeer 15/19-9-1803, tr.(2) Hoogezand 10-1-1805 (HC) Bouwgien Poppes Mulder, geb. Sappemeer 1780, winkeliersche, overl. Sappemeer 25-3-1867, dr. van Poppe Sijbens Mulder en Aaltje Remmerts.

II **Hindrik Harms Kamphuis**, geb. Sappemeer 1767, weversknecht, overl. Sappemeer 15-9-1825, ondertr. Noordwolde 20-10-1799 Geertruid Hindriks Sluis, ged. Noordwolde 19-8-1772, inlandsche kramersche, overl. Sappemeer 20-1-1846, dr. van Hindrik Willems Sluis en Klaassien Klaassens.

III **Hindrik Hindriks Kamphuis**, geb. Zuidbroek 13-11-1806 (25-11-1806 ingeschreven in het "Register der Geboren" van de Doopsgezinde gemeente Sappemeer), wevers-/ boerenknecht, overl. Borgercompagnie (Veendam) 27-11-1888, tr. Veendam 7-3-1831 Jantje Harms Smit, geb./ged. Veendam 2/28-9-1806, overl. Borgercompagnie (Veendam) 16-5-1879, dr. van Harm Jans Smit en Anna Jans Franssens.

IV **Hindrik Kamphuis**, geb. Veendam 17-8-1848, boerenknecht, overl. Veendam 25-3-1920, tr. Veendam 11-11-1871 Tjakkiena Lukkien, geb. Veendam 11-11-1845, overl. Veendam 16-10-1903, dr. van Pieter Roelfs Lukkien, zeeman, en Tjakkien Hindriks Baas.

V **Pieter Hendrik Kamphuis**, geb. Veendam 6-5-1873, schilder, overl. Klazinaveen 25-11-1941, tr. Veendam 9-11-1901 Maijtje Dost, geb. Emmen 3-5-1872, overl. Klazinaveen 9-9-1950, dr. van Hendrik Dost en Doetje Mulder.

VI **Hendrik Philippus Kamphuis**, geb. Veendam 1-6-1903, bakker, tr.(1) Veendam 11-5-1933 Engeltje Annechien Edens, geb. Vlagtwedde 14-10-1904, overl. Bonnen (Gieten) 30-6-1954, dr. van Elzo Edens, schoenmaker, en Elzien Hazekamp, tr.(2) Beilen 20-1-1964 Hendrika Siegers, geb. Beilen 29-1-1911, overl. Gieten 6-7-1992, dr. van Jannes Siegers en Geessien Stoker.

VII **Elzo Harmannus Kamphuis**, geb. Bonnen (Gieten) 30-6-1944, projektleider Agglo/Regio NS, tr. Leiden 28-11-1968 Anna Wilhelmina Gerarda van Steijn, geb. Loosduinen 1-4-1944, dr. van Maria Johannes Hendricus van Steijn, stoker, en Cornelia Catharina Maria van Eijk.

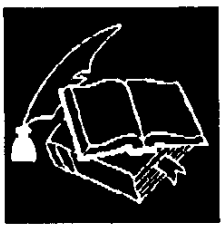

Boeken

door Eilko van der Laan

Onlangs verschenen:

Van Beeldenstorm tot Reductie van Groningen. P. Brood (eindred.). Uitg. Regioprojekt, Groningen. ISBN 9050280463 f. 39,90
Dit boek beschrijft uitvoerig de periode voorafgaand aan de Reductie, de tegenstanders, de economische omstandigheden, de oorlogsvoering (Schansenkrijg), de gevolgen van de strijd voor katholieken en protestanten en de tekst van het Traktaat zelf.
Zeer goed leesbaar, veel informatie en bruikbare statistieken en gegevens.

Groningen. Gids voor cultuur en landschap. T. Hartman en F.C. Kornack. Uitg. Profiel, Bedum. ISBN 9052941033 f. 27,50
Een gids niet alleen bruikbaar voor de gewone toerist, maar zeker ook voor de geïnteresseerde in het Groninger landschap en de natuur, geschiedenis, architectuur en bezienswaardigheden.

Voor en tegen de wind. H.A. Hackmer. Uitg. Meinders, Scheemda. ISBN 9072672178 f. 34,90
In een breed overzicht geschetste geschiedenis van de veenkoloniale binnenvaart. Veel illustraties (foto's). Onderwerpen o.a. de scheepsbouw, de scheepstypen, de snikke- en beurtvaart en de scheepsjagers.

Dokters in Hunsingo, Fivelingo en Westerkwartier. W.E.C. Wind en P.T. Wind-Zeilstra (eindred.). Uitg. Profiel, Bedum. ISBN 9052940959
f. 34,90
Gedenkboek t.g.v. het 80-jarig bestaan van de Regionale Huisartsen Vereniging Hunsingo-Fivelingo-Westerkwartier in 1993. De periode 1850-1994 is samengevat in kronieken en verhalen en hoofdstukken over o.a. infectieziekten als malaria en Spaanse griep en de oorlogsjaren 1940-1945.
Opgenomen is ook een lijst met alle artsen in genoemde periode per praktijk en de ledenlijst van de afdeling.

Geschiedenis van Borger. R. Ootjers e.a. (red.) Uitg. Boom, Meppel. ISBN 9053520260 f. 39,50
Met Anloo was Borger het belangrijkste dorp in het dingspel Oostermoer in de Middeleeuwen, maar het kent ook een rijke prehistorische geschiedenis. Beide tijdperken komen uitgebreid aan bod in dit degelijk werk, maar ook de nieuwste en eigentijdse geschiedenis zijn present.

Verder zijn verschenen:

Groningen. Middeleeuwse Hanzestad vanaf de waterkant.
A.H.J. Prins. Uitg. Egbert Forsten, Groningen. ISBN 9069800691 f. 42,50

Gronings Historisch Jaarboek 1994. Uitg. Regioprojekt, Groningen. ISBN 9050280439 f. 27,50

De Korenbeurs in Groningen. M.A. Prins-Schimmel. Uitg. ABN-AMRO Projektontwikkeling, Diemen. ISBN 9090072063 f. 27,50

Ubbo Emmius en zijn tijd / Ubbo Emmius und seine Zeit.
Uitg. Universiteitsmuseum, Groningen. ISBN 9036704332 f. 15,00

Ubbo Emmius. Een Oostfries geleerde in Groningen.
W.J. Kuppers (red.). Uitg. Regioprojekt. ISBN 9050280455 f. 34,95

Recensie

Het aan de redactie toesturen van recensie-exemplaren van boeken en genealogieën wordt zeer op prijs gesteld. Deze boeken krijgen uitgebreide(re) aandacht in HuppelDePup en zullen in de afdelings-bibliotheek worden opgenomen.

Mulder-graf. Oude kerkhof Hoogezand. W.R. Mulder. Eigen uitgave, Borgercompagnie, 24 blz., geïllustreerd.
De redactie ontving een keurig verzorgd boekje, waarin de auteur vertelt hoe hij ertoe is gekomen de graven van zijn voorouders te renoveren en uit te breiden tot een grafmonument waarin ook toekomstige generaties een rustplaats kunnen vinden. De beschreven stamboomreeks van het geslacht Mulder vertoont echter een fout. Antje Albertus Doornbosch is volgens het boek Boerderijen en hun bewoners in Noord- en Zuidbroek als elfde kind geboren op 10 december 1843 te Stootshorn. Het tiende kind, ook een Antje, werd geboren op 10 december 1842, maar stierf jong (pag. 419). De gegevens van het vroeggestorven kind zijn in dit boek aan Antje Albertus Doornbosch gekoppeld.
De renovatie, de gebruikte materialen en de symboliek van de graven zijn terdege beschreven. Ook het familiewapen is in het boekje afgebeeld en beschreven.
De genealogie Mulder wordt aangekondigd. Als dit ook zo verzorgd wordt uitgebracht kan men het met genoegen tegemoet zien.

Nog te verschijnen boeken

door Henk Hartog

In de serie **"Groninger Bronnen en Toegangen"** zullen eind 1994 drie delen verschijnen.
Als deel 5 verschijnt ***Protocol Draper: een notarisprotocol uit de tweede helft van de zeventiende eeuw***, door M.W. van Boven. Integrale uitgave van het enige bewaard gebleven notarisprotocol van Groningen. Voorzien van een uitgebreid register op persoons- en plaatsnamen.
Intekenen door f 22,50 over te maken op postgiro 1460393 of ABN/AMRO-rekening 46.43.23.541, beide t.n.v. W.G. Doornbos te Groningen. Na verschijning wordt de prijs f 35,00.

Als deel 6 verschijnt ***Voogdijaanstellingen in de stad Groningen. Deel 1: 1639-1673***, door H.J.E. Hartog, ca. 225 blz. Via deze integrale bronnen-publikatie wordt het oudste gedeelte van de aanzweringen van voogden in de stad ontsloten. Voorzien van een uitgebreide index op circa 11.500 namen.
Intekenen door f 32,50 over te maken op postgiro 2446726 t.n.v. H.J.E. Hartog te Groningen. Na verschijning wordt de prijs f 40,00.

Als deel 7 verschijnt ***Zestiende-eeuwse bewonerslijsten van de stad Groningen (1580-1594)***, door W.G. Doornbos, ca. 100 blz.. Hierin drie overzichten van een groot deel van de laat zestiende-eeuwse bevolking van de stad Groningen. Als extra zijn ongeveer 250 handmerken opgenomen. Intekenen door f 24,95 over te maken op de rekening van W.G. Doornbos te Groningen (zie bij deel 5). Na verschijnen wordt de prijs f 35,00.

Van de contactdienst.

Het bestand van de contactdienst groeit! In de nieuwste versie zijn 96309 contactrecords opgenomen. In 2273 gevallen betreft het vermeldingen van families in de provincie Groningen.

Hoe werkt de contactdienst ?
De contactdienst beschikt over een bestand dat gevoed is door de (tot nu toe) 2192 inzenders, genealogen die aan de NGV hebben opgegeven over welke families zij gegevens bezitten.
Ieder contactrecord bevat de volgende gegevens; familienaam, plaatsnaam, periode (bijv. 1680-1825) en het lidnummer van de inzender. Door inzending van het "groene formulier" van de contactdienst kan ieder lid vragen of er over een bepaalde familie gegevens in het bestand zijn opgenomen. Is dit het geval, dan krijgt men de adresgegevens van de inzender, zodat men daarmee contact kan zoeken. Per formulier kan men vijf vragen stellen, daarnaast kan men een onbeperkt aantal familienamen opgeven waar men zelf gegevens over heeft. Het is de bedoeling dat men bij iedere vraag een postzegel voor antwoord insluit. In iedere NGV-afdeling is een functionaris werkzaam, een zgn. CALS (coördinator afdelingsservice), tot wie men vragen kan richten.

OPROEP.

Wie zou binnen de afdeling Groningen en Noord-Drenthe bovenstaande taak op zich willen nemen? De huidige CALS van de afdeling, de heer M.J. de Lange (Boraxstraat 120, 9743 VS Groningen, tel 050-776375) moet namelijk, gezien de recente uitbreiding van zijn werkzaamheden (hoofdbestuur van de NGV) dit aan iemand anders over dragen. Het aantal te beantwoorden vragen ligt op dit moment rond de 3 à 4 per maand. Belangrijke voorwaarde is de beschikking over een computer met 15 à 20 MB harde schijf. Wilt u dit overnemen? Dan graag contact opnemen met de heer de Lange, of één van de andere bestuursleden.

Kopij voor de volgende HuppelDePup dient uiterlijk begin november 1994 toegestuurd te zijn aan één van de op de kaft genoemde redactie-adressen.

Kwartierstaat Toonder

door Theo J. Oostergo, Siersteenlaan 5, 9743 EH Groningen
met enkele toevoegingen door H. Hartog

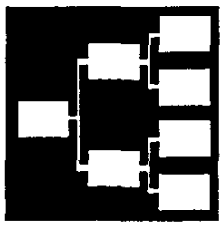

De vader van Marten Toonder, Marten Toonder sr., werd bij het huwelijk van Eisse Toonder en Martje Postema (nrs. 2. en 3.) geëcht: hij was geboren te Warffum op 16-11-1879 als Marten Postema.

1. **Aagtje Toonder**, geb. Stitswerd 3-11-1886, overl. Groningen 9-12-1979. tr. Warffum 13-2-1909 met Theodorikus Wildeman, geb. Ten Boer 25-8-1882, majoor-rechercheur gemeente politie, overl. Groningen 5-5-1956.

2. **Eisse Toonder**, geb. Warffum 16-1-1861, dagloner, overl. Warffum 6-2-1941. tr. Warffum 5-6-1884
3. **Martje Postema**, geb. Warffum 4-12-1859, overl. Groningen 10-11-1944
4. **Klaas Toonder**, geb. Appingedam 24-9-1827, dagloner, overl. Warffum, tr. (1) Warffum 28-11-1851 met Neeltje Brands, dr. van Geert Jans Brands en Knelske Pieters Bus, tr. (2) Warffum 9-11-1859
5. **Aagtje Swart**, geb. Warffum 27-5-1820, overl. Stitswerd 13-1-1883
6. **Frederikus Postema**, geb. Warffum 22-6-1834, timmerman, overl. 11-10-1886 (verdronken op het wad). tr. Warffum 19-5-1858
7. **Elisabeth Oosterbeek**, geb. Noordwolde 27-2-1834, overl. Warffum 18-8-1926

8. **Eisse Heertjes Toonder**, ged. Godlinze 25-12-1764, overl. Appingedam 19-11-1840, schoenmaker, tr. (1) Uitwierde 26-5-1793 met Korneliske Everts, tr. (2) Holwierde 5-4-1795 met Stijntje Klaassens, tr. (3) Appingedam 27-9-1826
9. **Gepke Engberts Schuurman**, ged. Groningen 5-5-1803, overl. Appingedam 27-4-1832
10. **Pieter Hendriks Swart**, ged. Usquert 10-10-1794 (als onechte zoon van Aagtje Pieters, huisvrouw van Jan Wildriks; volgens de huwelijksbijlagen is hij een zoon van Hindrik Hendriks), overl. Warffum 7-4-1826, dagloner, boerenknecht. tr. Warffum 14-8-1817
11. **Catharina (Katje) Jans Melkenkoek**, ged. Leens 2-12-1792, overl. Warffum 2-11-1865, tr. (2) Warffum 7-12-1838 met Berend Berends Bloem.
12. **Jakobus Harmannus Postema**, geb. Schouwerzijl 23-1-1813, timmerman, overl. Warffum 6-10-1852. tr. Warffum 11-4-1834
13. **Kornelia Frederikus Faber**, geb./ged. Rasquert 19-7-/ 9-8-1807, overl. Warffum 20-6-1844

14. **Harm Arents Oosterbeek**, ged. Zuidwolde 7-7-1793, overl. Noordwolde 27-11-1849, landbouwer, tr. (1) Grietje Arents Meijer
tr. (2) Bedum 25-5-1833
15. **Margrietha Alberts Froma (Vrooma)**, geb. Middelstum 28-8-1813

16. **Heertje Garmts**, ged. Godlinze 23-10-1729, begr. Godlinze 29-9-1780, arbeider. tr. Bierum 14-5-1758
17. **Tymke Eyses**, begr. Godlinze 16-5-1774
18. **Engbert Jans Schuurman**, geb. Groningen ca. 1761, overl. Appingedam 30-1-1826, soldaat, arbeider. tr. Groningen 16-12-1790
19. **Trijntje Jans**, van Zuidwolde, geb. ca. 1765, overl. Appingedam 13-12-1817
20. **Hindrik Hendriks**, had een relatie met
21. **Aagtje Pieters**, geb. ca. 1767, begr. Usquert 23-8-1800, tr. Usquert 29-5-1791 Jan Wildriks
22. **Jan Klasen**, geb. ca. 1766. tr.
23. **Foske Jans**, overl. Leens 8-10-1801
24. **N.N.**
25. **Jantje Bernardus Postema**, geb. Schouwerzijl, ged. Warfhuizen 17-5-1789, overl. Warffum 17-6-1858, dienstmeid, timmermansvrouw
26. **Frederikus Jacobs Faber**, ged. Ulrum 4-10-1761, overl. Baflo 8-12-1829, wedman, deurwaarder, tr. (1) Baflo 14-1-1787 met Geertruid Roelfs Bakker. tr. (2) Baflo 11-6-1797 (hc 3-6-1797)
27. **Grietje Jans Roon**, ged. Baflo 13-12-1772, overl. aldaar 11-12-1829
28. **Arent Daniëls Oosterbeek**, geb. Zuidwolde 12-11-1745, overl. aldaar 2-11-1825, landbouwer. tr. Zuidwolde 27-4-1788
29. **Hilje Harms Vink**, ged. Bedum 30-8-1761, overl. na 1833
30. **Albert Reinders Vrooma**, van Zandeweer, geb. ca. 1760, overl. Middelstum 2-5-1819, dagloner. tr. Westeremden 18-11-1792
31. **Elizabeth Lubberts**, van Garrelsweer, overl. na 1833

32. **Garmt Klaassens**, geb. Bierum ca 1700. tr. (otr. Godlinze 18-10-1722)
33. **Peterke Heeres**
36. **Johannes Schuirman**, geb. ca. 1715, overl. Groningen, koopman
tr. Groningen Martinikerk 27-11-1742
37. **Janna Janssen**, van Groningen
50. **Bernardus Harms Postema**, van Schouwerzijl, geb. ca. 1755, overl. Schouwerzijl 25-10-1814, opzichter. tr. Hornhuizen 14-9-1788
51. **Aafke Douwes**, geb. Engwirden ca. 1768, overl. Warffum 22-3-1839
52. **Jacob Lieuwes Faber**, ged. Zuidhorn 1-1-1717, overl. Ulrum 12-6-1779, smid en wedman te Ulrum. tr. Ulrum 30-11-1749
53. **Jantje Freerks**, van Groningen, overl. Ulrum 1783

54. **Jan Hyronimus**, van Baflo, geb. ca. 1743, broodbakker te Baflo
    tr. Baflo 24-4-1757 (hc 19-4-1757)
55. **Martje Jans**, van Rasquert
56. **Daniël Ewolts**, ged. Zuidwolde 17-10-1706, landbouwer
    tr. Zuidwolde 23-4-1730
57. **Grietje Klaassens**, ged. Schildwolde 5-9-1702
58. **Harm Jans**, geb. Bedum ca. 1730, overl. aldaar voor 1766
    tr. Bedum 16-10-1757
59. **Roelfke Klaassens**, geb. Bedum, overl. na 1766

Foutjes in genealogisch-historisch onderzoek

door P. Luinstra, Vondellaan 77-303, 9721 LC Groningen

Op verzoek van de redaktie heeft Dhr. Luinstra een samenvatting geschreven van zijn 10-minuten-praatje op 24 februari 1994:

Er zijn gedrukte bronnen waarbij men goed op moet letten.
In een historisch tijdschrift las ik, dat de helft van de grafschriften onjuist is. Dit klopt met mijn ervaring. Twee voorbeelden.
Op de grafsteen van mijn overgrootmoeder bij de Hervormde kerk te Grootegast kloppen de data van geboorte en overlijden niet. Er zit ongeveer twee maanden verschil in. Ook de twee plaatsnamen zijn onjuist. Totaal dus vier fouten. Op de grafsteen van mijn tante, begraven in 1952 te Niekerk zijn verkeerde plaatsen van geboorte en overlijden vermeld.
Op vele borden op historische gebouwen, waaronder kerken, komen historische onjuistheden voor.
Iemand uit Zuid-Holland promoveerde tot doctor over doop- en familienamen. Hij schreef ook een boek over Inventarisatie van de doop- en roepnamen met hun etymologie. Een boek dat zeer veel vermeld. Er komen ook zeldzame namen uit het Westerkwartier in voor, die ook in mijn familie voorkomen. De afkomst is niet juist. De schrijver gaat uit van onjuiste veronderstellingen, omdat hij de achtergrond niet kent.
In encyclopedieën zijn door hoogleraren van verschillende universiteiten historische onjuistheden vermeld. Dit heeft tot gevolg dat deze onjuiste gegevens later door andere schrijvers weer worden overgenomen.
In de Gemeentegids 1975 Oldekerk is vermeld dat de oude kerk in 1623 is afgebroken. Dit wordt ook door andere schrijvers vermeld. Op grond van archiefonderzoek heb ik aangetoond dat de kerk nog bestond in 1782. Zie verder mijn boek Duizend jaar Oldekerk.
Een familielid van mij komt in drie boeken voor. Alle drie vermelden dezelfde voornaam, achternaam en geboortedatum, maar verschillende geboorte-plaatsen. In het ene boerderijenboek is Termunten als geboorteplaats vermeld, in het andere Zuidbroek, en in nog een ander boek

is Ternaard vermeld.
Van een samensteller van een boerderijenboek hoorde ik, dat hij de gegevens van het gezin van de boeren zelf krijgt. Het blijkt, dat de gegevens die de boeren over hun vrouw en kinderen verstrekken voor de helft onjuist zijn, zodat de schrijver eigenlijk alle gegevens bij de gemeentes moet controleren. Om niemand te kwetsen heb ik opzettelijk geen namen van schrijvers vermeld.
Met het vorenvermelde wil ik er alleen maar op wijzen om bij genealogisch onderzoek publikaties kritisch te bekijken.

ADVERTENTIE

Bibliografie van Groningen:
In december 1993 verscheen bij uitgeverij Boomker het 10e jaardeel van deze bibliografie. Dit deel bevat extra het cumulatieve register over de jaren 1985 - 1993 en is daarmee een uniek naslagwerk voor een ieder die geinteresseerd is in alle aspecten van de geschiedenis van Stad en Ommeland. Prijs *f* 19,90. Alle overige delen zijn nog leverbaar. Verkrijgbaar bij de boekhandel.

Vragen en antwoorden

door M.J. IJzerman

Voor de 'spelregels' van deze rubriek: zie HuppelDePup 1994 nr. 1. U kunt uw vragen rechtstreeks richten tot de samensteller van de vragenrubriek: M.J. IJzerman, Sietse Veldstraweg 27, 9833 TA Den Ham. Graag altijd voldoende porto voor antwoord bijvoegen. Ook uw antwoorden gaarne richten aan de samensteller zodat deze opgenomen kunnen worden in een volgende uitgave van HuppelDePup.

Antwoorden

Vraag 1994/3 Sipkes/Daniels

J.P. Bouwes, Breda.

Egbert Klasen & Trijntje Dercks beiden van Oude Pekel A huwden aldaar 14-01-1694 (h.c. RAG VI D 1 12-01-1694) getuigen bruidegomszijde: Grietje Klasen, moeder d.w.z. Grietje Jacobs, weduwe van Klaas Pieters; getuigen bruidszijde: Derck Roelofs, vader. N.B.: Derck Roelofs hetrouwde met Grietje Jacobs (1694).
Kinderen van Egbert Klasen & Trijntje Dercks zijn: Klaas (1696); Derck (1700); Grietje (1702).
Kinderen van Klaas Pieters en Grietie Jacobs zijn: Egbert (1671), geh. met

Trijntje Derks; Lumme (1675); Grietje (1678); Pietertje (1682);
h.c. 13-10-1693 tussen Klaas Jans & Elske Berents. Getuigen bruidegomszijde: Derck Egberts en Roelf Egberts, swagers. Getuigen bruidszijde: Hendrick Ottes, stiefvader en Klaas Geerts sibbe voogd.
Derck Daniels & Elske Reynts (beiden gedoopt als volwassenen) zijn de ouders van Daniel Dercks (de Ruiter) ged. 1688 en gehuwd 1707 met Martien Edes.
De antwoordgever stamt af van Anna Reints ged. als bejaarde persoon sept. 1663 en geh. met Tamme Foppes.

Vraag 1994/16 Pruisnier/Pruesner
J.P. Bouwes, Breda.
Zie voor een antwoord op deze vraag Gens Nostra 33 (1978) 8-10. Ook te vinden in Genealogische bibliografie van de provincie Groningen nr. 864 van W.G. Doornbos, Groningen 1990.

Vraag 1994/16 Pruisnier/Pruesner
J. van der Molen, Groningen.
Johann Dieterich Conrad Preusner, geb. Laderholz 3-11-1786, ged. Mandelsloh 5-11-1786, als zoon van Adreas Preusner, geb. Schwarzenbach (Fürstentum Bayreuth) 1727, overl. Rodewald 18-5-1803, was Maurer (Timmerman) en Johanna Dorothea Langwehr (Maria Dorothea; Anna Cath. Dorothea; Anna Maria Dorothea) geb. Suttorf, 1751, overl. Rodewald 8-12-1798.
De plaatsen Laderholz, Mandelsloh, Rodewald en Suttorf liggen ten noordwesten van Hannover(D).
Zie ook Pruisnier in Gens Nostra jrg. 33 (1978 blz. 8 t/m 10).

Boterman/van Dusschoten/Edelkoort/Nijland
F.J. Nijland, Utrecht.
Aangeboden gegevens over personen met bovenstaande familienamen in meerdere provincies.

Vragen

Vooraf: Excuses aan de stelster van de hieronder vermelde vraag 1994/19a. In nummer 2 van HuppelDePup werd reeds een vraag 1994/19 gepubliceerd, terwijl dit nummer reeds was toegekend aan de vraag van de vragenstelster. **Graag alle vragen en antwoorden via de samensteller van deze rubriek.**

Vraag 1994/19a Pyrs/Piers
D. Poortinga, Groningen.
Hidde Pyrs (ook wel Piers), schipper van Workum in Friesland, tr. 1e (?) te

Delfzijl (procl. 1-5-1681) met Elisabeth Warners, weduwe J. Rensens. Hij tr. 2e te Appingedam Grietje van Comen van Appingedam (waarsch. Doopsgezind). Hidde Pijrs laat te Workum dopen op 28-10-1688 een zoon Pier waarvan de moeder Fouw Wijbes heette.
Vraag 19b. Zijn deze personen identiek of 2 verschillende ?
Hidde Pyrs had een dochter Aaltje Pyrs (Piers) en waarschijnlijk een zoon Tjeerd Pyrs. Aaltje (Aaltje Pyrs van Kielcompagnie) tr. te Kropswolde, 11-9-1718 met Lucas Matthias (ook wel Lucas Tijssen genoemd).
Vraag 19c. Waar en wanneer is Aaltje Pyrs geboren c.q. gedoopt ? Niet te Kielcompagnie, Appingedam of Delfzijl.
Vraag 19d. Wie was de moeder van Aaltje ?
(Voorouders van Lucas en nakomelingen van Lucas en Aaltje zijn bekend).

Vraag 1994/20 Hardholt

T. Kooi, Apeldoorn.

Harm Johannes Hardholt geb. ca. 1755 (waar/wanneer?) overl. Donkerbroek 21-1-1814, tr. Rottevalle 20-3-1785 Antje Olebeits, geb. Zuidbroek (Gr) 3-10-1757, overl. Appelscha 19-4-1857, dr. van Olgert Gerbrands en Metje Jacobs. Kinderen:

1. Johannes Hardholt, geb./ged. Rottevalle, 8-3/2-4-1786, in het leger van Napoleon bij Livorno, overl. Donkerbroek 14-9-1814;
2. Olehert Harmens Hartholt, geb./ged. Venkert 24-11-1787/13-1-1788;
3. Hillebrand Harmens Hartholt, geb./ged. Kollum 13-4/2-5-1790;
4. Meltje Hartholt, geb./ged. Kollum 6-6/15-7-1792;
5. Bastiaan Harmens Hartholt, geb. Kollum 6-6-1794.

Er gaat een hardnekkig gerucht in de familie dat de voorouders wagenmakers waren uit de buurt van Norg. Bij het huwelijk van Harm Johannes in Rottevalle stond vermeld: "beide afkomstig van Duurswoude (thans Wijnjeterp?). Wel duidelijk richting Drentse grens.
Gevraagd: herkomst Harmen Johannes Hardholt en verder voorgeslacht.

Vraag 1994/21 Molema

P. Molema, Zoetermeer.

Contact gezocht met personen die beschikken over gegevens van de families met de naam Molema en Molenaar (Molenaar alleen in Groningen). Momenteel beschik ik -in samenwerking met drie andere genealogen Molema- over gegevens van acht geslachten Molema.

Vraag 1994/22a Bijmholt/Willems

G. Zomer, IJlst.

Berent Bijmholt en Marrigje Willems laten tussen 1782 en 1735 kinderen dopen te Eelde. Zij trouwt 2e Jacob Stoffers, wednr. van Grietje Egberts.
Gevraagd: herkomst en voorgeslacht van Berend en Marrigje.

22b Arents/Franses/Bekkering
Roelof Arents (zoon van Arent Roelofs en Maria Lammerts) tr. Eelde, 10-5-1744 Grietien Franses(dochter van Frans Gerrits en Aaltje Caspers). Laten tussen 1745 en 1763 kinderen dopen die later de naam Bekkering aannemen.
Gevraagd: herkomst en afstamming van Roelof en Grietien.

22c Lubberts/Hendriks
Jan Lubberts, j.m. van Eext (van elders?) tr. Anloo, 4-10-1716 Grietjen Hendriks, wed. Ottho Alefs.
Gevraagd: herkomst en afstamming van Jan en Grietjen.

Vraag 1994/23 Nijland
F.J. Nijland, Utrecht.
Eildert Nijland, geb. Hoogezand, 26-12-1865, overl. Groningen, 27-2-1920, tr. Groningen, 10-3-1895 Riemke Krans, geb. Groningen, 20-3-1868. Eildert verhuisde 10-2-1892 naar Bedum.
Gevraagd: nageslacht van Eildert Nijland.

Vraag 1994/24a Memmes/Meinders
A.K. Oudman, Stiens.
Berend Memmes, tr. Noordbroek, 22-10-1693 Grietje Meinders van Veendam.
Gevraagd: voorgeslacht en nakomelingen van dit echtpaar.

24b Jurriens/Jans
Hindrik Jurriens tr. Beerta, 27-3-1698 Maria Jans, mogelijke dochter van Jan Albert en Grietien Hansen.
Gevraagd: Voorouders en nageslacht van dit echtpaar.

24c Herman/Riquert
Jacob Herman tr. omgeving Beerta, ca. 1690 Anje Riquert.
Gevraagd: voorouders Jacob Herman.

Vraag 1994/25 Jakobs
J. van der Molen, Groningen.
Folkert Jakobs, geb. ca. 1764, overl. Saaksum 7-10-1811, was aldaar landbouwer, eerder was hij landbouwer op Selwerd onder Oldehove, hij trouwde ca. 1786 met Geertruid Alderts, ged. Garnwerd 21-12-1766, overl. Saaksum 30-6-1822, als dochter van Aldert Pieters en Aafke Mennes. Verdere voorouders bekend. Kinderen: Jacob, Aldert, Aaltjen, Aafke, Derk, Aafke, Kunje, Bauwtje, Pieterke en Janna.
Gevraagd: Voorgeslacht Folkert Jakobs.

Bestuur

van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Voorzitter / afgevaardigde
Ir. A. Daae, Jan Steenweg 8, 9761 HJ Eelde, 05907 - 922 93

Vice-voorzitter / plaatsvervangend afgevaardigde / contactdienst (CALS)
M.J. de Lange, Boraxstraat 120, 9743 VS Groningen, 050 - 77 63 75

Secretaris
C.M.W. Hessels, Prof. van Giffenweg 10, 9804 RV Noordhorn, 05940-2205

Penningmeester
M.J. IJzerman, Sietse Veldstraweg 27, 9833 TA Den Ham, 05903 - 13 59

Overige leden
H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen, 050 - 25 33 33 **(D.I.P.)**
F. Renssen, Lokveenweg 7, 9751 CG Haren, 050 - 34 56 90 **(knipseldienst)**
Mevr. A. Veldhuis, Dr. A. Plesmanlaan 75, 9269 PJ Veenwouden, 05110-758 98

ADVERTENTIE

* Bezitters van een **1000 kopieënkaart** (à ƒ75,–) mogen de hele dag kopiëren voor 7,5 cent per kopie
* **Vroege vogels** komen dagelijks tussen 8 en 9.30 uur of 's zaterdags tussen 9 en 10.30 uur kopiëren voor 7,5 cent per kopie

Vriendelijk, veelzijdig, vlug en voordelig!

Doe het zelf & PC
Sint Jansstraat 21-23
9712 JM Groningen
Telefoon 050-144371

Breng- en haalservice
Schuitendiep 17
9712 KD Groningen
Telefoon 050-185357